

INHOUD

BLOK 1 – HOE LEES JE DE BIJBEL?

Meeting 1	VIERDIMENSIONAAL BIJBELLEZEN	6
Meeting 2	ER WAS EENS... EEN BOEK VOL VERHALEN EN POËZIE	11
Meeting 3	BRIEVEN	19
Meeting 4	QUOTES OM WIJS TE WORDEN	23

BLOK 2 – MANIEREN VAN GELOVEN

Meeting 5	GELOVEN ZOALS JE BENT	27
Meeting 6	ROOMS-KATHOLIEK	34
Meeting 7	GEREFORMEERD	39
Meeting 8	EVANGELISCHE EN PINKSTERCHRISTENEN	44

BLOK 3 – LUISTEREN NAAR PREKEN EN VERHALEN

Meeting 9	BERGREDE – EEN VERGEZICHT	49
Meeting 10	BERGREDE – GEREEDSCHAP OM TE KLIMMEN	57
Meeting 11	GELIJKENISSEN – ANIMATIEFILMPJES VAN JEZUS	63
Meeting 12	GELIJKENISSEN – DE ZIN VAN JE LEVEN	70

BLOK 4 – DE GROTE HOE- EN WAAROMVRAGEN

Meeting 13	SATAN, VERWARRING EN HOOP	75
Meeting 14	MIJN GOD, WAAROM?!	82
Meeting 15	WAAROM MOEST JEZUS STERVEN?	86
Meeting 16	NOG FF WACHTEN	92

BLOK 5 – BIJBELSE LIFE SKILLS

Meeting 17	COUNT YOUR BLESSINGS	98
Meeting 18	ENJOY THE SILENCE	103
Meeting 19	BODY LANGUAGE	107
Meeting 20	ENJOY THE FEELING!	113

Meeting 1

VIERDIMENSIONAAL BIJBELLEZEN

BIJBELTEKSTEN

Efeziërs 3:18-19 (The Message)

Daarbij vraag ik Hem of Hij ervoor wil zorgen dat jullie, met alle andere volgelingen van Jezus, de onmetelijke dimensies van Christus' liefde zullen bevatten, en Hij jullie met beide voeten stevig geplant in die liefde wil houden. Streck je uit en ervaar de breedte van die liefde! Onderzoek de lengte ervan. Peil de diepte. Klim op naar de hoogte.

Handelingen 8:30b-31a (BGT)

'Begrijpt u wat u leest?'

De man antwoordde: 'Nee, want niemand legt het mij uit.'

Deuteronomium 32:2

Moge mijn onderricht neerdalen als regen,
mogen mijn woorden zijn als milde dauw,
als regen op het jonge gras,
als regendruppels op het groen.

Psalm 84:6-7 (BGT)

Gelukkig zijn mensen die verlangen naar u,
want bij u vinden ze kracht.
Als ze door droge velden lopen,
worden die groen en fris.
Uw regen laat alles weer groeien.

Countdown

STELLINGEN

- 1 'De Bijbel is een boek met tips voor een goed leven, daar draait het om.'
- 2 'Het Nieuwe Testament is belangrijker dan het Oude Testament.'
- 3 'De Bijbel is een geschiedenisboek.'

Wat is de kern, de rode draad van de Bijbel?

.....

.....

.....

Level Up

Optie 1 - Oefenen met 4D Bijbellezen

Lees eerst de achtergrondinformatie over genres uit de Bijbel, doe daarna een test om te oefenen met uitleg en toepassing (exegese en hermeneutiek).

Test

Lees Deuteronomium 32:2. Pak de Bijbel erbij en lees ook de tekst die eraan voorafgaat (vanaf Deuteronomium 31:24).

Eerst een aantal exegetische vragen:

- Staat deze tekst in het Oude of Nieuwe Testament?

.....

- Onder welk genre valt het boek Deuteronomium?

.....

- In welk genre vallen deze verzen?

.....

- In welke tijd is deze tekst geschreven?

.....

- Wie zegt dit en tegen wie zegt hij het?

.....

.....

- Naar welke woorden moet het volk verlangen?

.....

- Waarom zegt hij het?

.....

En dan naar de toepassing (hermeneutiek):

- Welke boodschap kan deze tekst voor jou hebben?

.....

.....

Optie 2 - Milde regen

Lees Deuteronomium 32:2 en daarna Psalm 84:6-7.

Gesprek

- Wat heeft iemand (ooit) tegen je gezegd waar jij blij van werd?

.....

.....

- Herken je dat gevoel dat woorden je blij maken?

.....

.....

.....

- Waar ben jij nieuwsgierig naar als je met God zou mogen praten? Wat zou jij graag van God willen weten?

.....

.....

.....

- In beide Bijbelteksten wordt het verlangen naar de woorden van God vergeleken met regen. Daardoor kun je groeien en word je sterker. Welke vergelijking of welk beeld zou jij gebruiken bij het gevoel 'verlangen'? Zoek een kaartje dat dit gevoel weergeeft.

.....

.....

Achtergrondinformatie

Exegese en hermeneutiek - Hoe kun je de Bijbel lezen en interpreteren?

- **Exegese** is het zorgvuldig onderzoeken van de Bijbeltekst. Je onderzoekt wat er precies staat en stelt meerdere vragen: In welke context staat de tekst? Wat gebeurt er vóór dit gedeelte en wat daarna? Ook doe je onderzoek naar de cultuur, het genre en de auteur van het Bijbelboek.
- **Hermeneutiek** is het toepassen van de tekst naar de tijd van nu, en jouw persoonlijke leven. Na de exegese probeer je de tekst te vertalen naar jouw leven, naar de tijd van nu. Wat leer je over God? Je zult ontdekken dat dit heel divers kan zijn en kan daarom tot veel discussie leiden.

Genres in de Bijbel

In de 39 boeken van het Oude Testament zijn drie literaire vormen terug te vinden. In die boeken vind je diverse genres.

- 1 **Verhalende boeken** – Je vindt hierin de *geschiedenis* van het volk Israël, *wetten* en soms ook *liederen*. Dit zijn de eerste zeventien boeken, van Genesis t/m Ester.
- 2 **Poëtische boeken** – Deze boeken bevatten *gedichten*, *psalmen* en *wijsheidsspreuken*. Het gaat om de boeken van Job t/m Hooglied en Klaagliederen. Aan de opmaak van de tekst kun je zien dat het om poëzie gaat.

- 3 **Profetische boeken** – In deze boeken schrijven profeten over wat God tegen het volk zegt over hoe ze moeten leven. Soms zijn het *profetiën* met *waarschuwingen* en *beloften* voor de toekomst. Profeten kregen visioenen om de toekomst duidelijk te maken. De laatste zestien boeken van het Oude Testament zijn profetische boeken (Jesaja t/m Maleachi).

In het Nieuwe Testament vind je ook drie literaire vormen:

- 1 **Verhalende boeken** – De eerste vier boeken, de *evangeliën*, vertellen het goede nieuws over Jezus. Het boek Handelingen vertelt het *verhaal* van de vroege kerk. Genres die hierin terugkomen, zijn verhalen, preken en gelijkenissen.
- 2 **Brieven** – Het grootste deel van het Nieuwe Testament bestaat uit *brieven*. De meeste brieven schreef Paulus, om richtlijnen te geven aan leiders en christelijke gemeenten die nieuw ontstonden.
- 3 **Profetisch boek** – Op het eiland Patmos krijgt Johannes *visioenen* over de toekomst. Het is daarom een apocalyptisch boek. Johannes schrijft ook zeven brieven aan gemeenten die in het boek Openbaring zijn opgenomen.

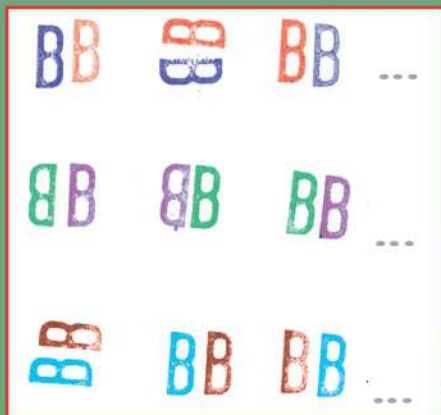
Challenge

Let er komende week eens op hoe jij informatie krijgt en kunt onthouden. Denk aan podcasts, colleges/lessen, filmpjes, internet, games, verhalen, (strip)boeken.

Plug & Play

Kijk en vergelijk:

1

Welke zijn hetzelfde?

BJBL LBBJ JBBL LBJB
JBBL BJBL BJBL LJBB

2

Welke is de volgende in de reeks?

Meeting 2

ER WAS EENS... EEN BOEK VOL. VERHALEN EN POËZIE

BIJBELTEKSTEN

1 Samuel 19:9-12 (BGT)

Op een dag stuurde de Heer weer een kwade geest naar Saul. Saul was thuis en hield zijn speer in zijn hand. Toen David op zijn harp begon te spelen, probeerde Saul hem te doden met zijn speer. David kon net op tijd weggkomen, en de speer bleef in de muur steken.

Diezelfde avond vluchtte David naar zijn eigen huis. Saul stuurde daar dienaren naartoe. Zij moesten Davids huis bewaken en hem de volgende ochtend doden. Maar Michal, de vrouw van David, waarschuwde hem. Ze zei: 'Zorg dat je vannacht een veilige plaats vindt, anders word je morgen gedood.' Ze hielp David om uit het raam te klimmen. En hij vluchtte naar een veilige plaats.

Psalm 59 (NBV21)

Voor de koorleider. Op de wijs van *Verdelg niet*. Van David, een stil gebed, toen Saul opdracht had gegeven David thuis vast te houden en hem te doden.

Bevrijd mij van mijn vijanden, mijn God,
bescherm mij tegen mijn belagers.
Bevrijd mij van wie onrecht doen,
red mij van hen die bloed vergieten.
Zij hebben het op mijn leven voorzien
en vallen mij aan met geweld.
Niet om mijn misdaad, niet om mijn zonde,
HEER,
ik ben onschuldig, maar zij dringen op en
sluiten de rijen.
Verhef U om mij te helpen, zie naar mij om,
HEER, God van de hemelse machten,
God van Israël, ontwaak en straf alle volken,
heb geen genade met verraad en onrecht.

sela

Avond aan avond keren zij terug
en zwerven rond in de stad,
grommend als honden.
Hun mond loopt over van venijn,
de woorden op hun lippen zijn zwaarden,
zij denken: Wie hoort het?
U, HEER, zult om hen lachen,
U drijft de spot met alle volken.
Mijn sterkte, aan U houd ik mij vast,
ja, God is mijn burcht.

God, die trouw is, zal mij te hulp komen,
God zal mij doen neerzien op wie mij aanval-
len.
Dood hen nog niet – mijn volk mag niet
vergeten –,
laat hen ronddolen en sla hen dan neer,
met uw kracht, Heer, ons schild.

Psalm 59 (BGT)

Een gebed van David. Voor de zangleider. Op de wijs van het lied 'Vernietig mij niet'. David sprak dit gebed uit toen koning Saul bewakers naar Davids huis gestuurd had. Zij moesten David doden als hij naar buiten kwam.

God, bescherm mij tegen mijn vijanden,
red mij van mijn tegenstanders.
Red mij van die misdadigers,
houd die moordenaars tegen!
Mijn vijanden jagen op mij.
Ze vallen me aan, ze gebruiken geweld.
Maar ik ben onschuldig, Heer.
Ze komen op mij af,
ze staan klaar om me te grijpen.
Maar ik heb niets verkeerd gedaan.
Heer, kom mij te hulp!
U bent een machtige God,
u bent de God van Israël.
Kom mij te hulp en straf mijn vijanden,
straf de mensen die niet trouw zijn aan u,
straf die verraders.

Elke avond komen mijn vijanden terug,
het lijkt wel een troep grommende honden.
Ze zwerven door de straten,
ze zeggen vreselijke dingen.
Hun woorden zijn zo scherp als messen.
En ze denken dat u hen niet hoort.
Maar u zult om hen lachen, Heer,
u lacht hen allemaal uit.
Op u vertrouw ik, u geeft mij kracht.
U bent mijn God, u beschermt mij.

God, u bent toch trouw?
Kom mij dan te hulp,
laat zien hoe u mijn vijanden verslaat.
Maar dood ze niet meteen,
want iedereen moet het zien.
Iedereen moet weten hoe u mijn vijanden
straft.
Maak ze eerst bang
en laat ze dan pas sterven.

Zonde is de taal uit hun mond,
 het woord van hun lippen.
 Laat hen stikken in hun trots,
 in hun vloeken en leugens.
 Sla toe in uw toorn,
 sla vernietigend toe.
 Tot aan de einden der aarde
 zullen zij weten dat God
 over Jakob heerst.

sela

Ze keren terug, avond aan avond,
 grommend als honden
 zwerven ze rond door de stad,
 dolend op zoek naar voedsel,
 jankend als ze niet worden verzadigd.
 Maar ik, ik zal uw sterkte roemen,
 in de morgen uw trouw bezingen:
 U bent voor mij altijd een burcht geweest,
 een toevlucht in tijden van nood.
 Mijn sterkte, voor U wil ik zingen,
 mijn burcht is God,
 de God die mij trouw blijft.

U bent machtig,
 u beschermt uw volk, Heer.
 Mijn vijanden zeggen alleen maar slechte dingen,
 en ze vinden zichzelf geweldig.
 Ze bedriegen iedereen,
 en ze wensen andere mensen kwaad toe.
 Laat dat kwaad henzelf treffen!
 Laat zien dat u woedend bent.
 Vernietig ze, vernietig ze voor altijd!
 Dan zal iedereen op aarde weten dat u God bent,
 dat u heerst over Israël.

Elke avond komen mijn vijanden terug,
 het lijkt wel een troep grommende honden.
 Ze zwerven door de straten,
 op zoek naar eten.
 En ze klagen als er niet genoeg is.
 Maar ik, ik zal zingen over uw macht.
 Elke ochtend zal ik juichen over uw trouw.
 Want u beschermt mij tegen gevaar,
 bij u ben ik veilig.
 U geeft mij kracht.
 Voor u zal ik zingen.
 U bent de God die mij beschermt,
 u blijft mij trouw.

Follow

Lees 1 Samuel 19:9-12 en Psalm 59 (kies uit NBV21 of BGT).

Bespreek in kleine groepjes:

- Wat hebben de beide teksten met elkaar te maken?

.....

.....

- Hoe uit David zijn angst in Psalm 59? Onderstreep deze delen.
- Op welke manier verbindt David zijn situatie aan God?

.....

.....

- Hoe betrek jij God in jouw leven als je problemen hebt?
- .....
- .....

- Wat valt je nog meer op in deze teksten? Zet er een uitroepteken of een vraagteken bij. Bespreek dit met elkaar.
- David dankt God voor de redding die Hij geeft. Wil je weten hoe het verhaal afloopt? Dat kun je lezen in 1 Samuel 19:13-17.
- Michal helpt David vluchten. En David dankt God voor de hulp van Michal. Vaak helpt God je door andere mensen. Kun jij een voorbeeld uit jouw leven noemen waarin iemand (en dus God) jou geholpen heeft?

Level Up

Optie 1 - Diepere lagen

Lees Psalm 59 nog een keer en bespreek de vragen. Lees de psalm in de NBV21 en BGT.

Vers 2-3: *David verlangt naar verlossing en redding.*

- Zijn er momenten in jouw leven dat je verlost wilt worden?

Vers 5: *Ik heb niks verkeerd gedaan.*

- Herken jij het gevoel dat je niks verkeerd hebt gedaan en dat je toch de schuld krijgt?

Vers 9-10: *David spreekt zijn vertrouwen uit in God.*

- Neem een korte stilte en denk na wat vertrouwen voor jou betekent.
  - Schrijf je gedachten en gevoelens op en deel dit met elkaar.
- .....
- .....

Vers 6, 12-14: *David heeft het gevoel dat God slaapt* ('Ontwaak' NBV21).

- In welke situaties denk jij dat God slaapt en niet ingrijpt?

Vers 12: *David wenst zijn vijanden een langzame dood.*

- Waarom doet hij dat?
- Wanneer wens jij iemand iets slechts?
- Mag je zo wel bidden, je moet toch van je vijanden houden?

Vers 7 en 15: *Mijn vijanden lijken grommende honden.*

- Wat wordt bedoeld met 'grommende honden'?

Vers 17: *Ik zal zingen over uw macht.*

- Ineens slaat Davids toon om naar juichen. Waar komt die omwenteling vandaan?

- Ken jij zo'n moment waarop je eerst heel bang of boos was, waarna je gevoel ineens omsloeg naar iets moois?

Optie 2 - Creatieve toepassing

- Lees Psalm 59 nog een keer. Onderstreep een zin die of een woord dat blijft haken.
  - Schrijf naar aanleiding van het onderstreepte deel een kort verhaal of gedicht, of maak een tekening.
  - Het resultaat hoeft niet mooi te zijn, het hoeft niet af. Het gaat om de ervaring om op een creatieve manier uiting te geven aan een woord of gevoel in relatie met God.
-

Achtergrondinformatie

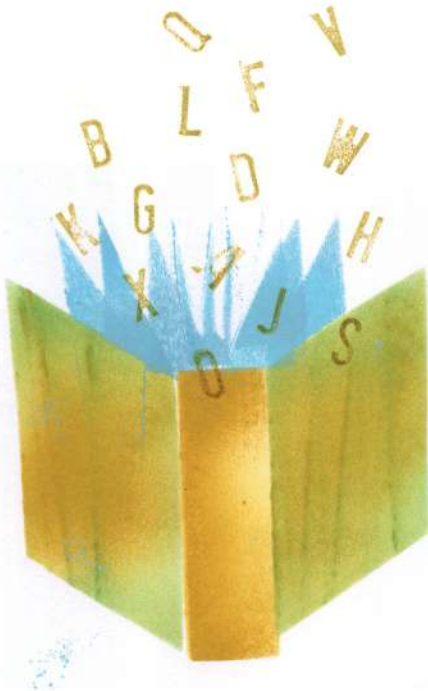
Bepaal het genre

Om te kunnen bepalen met welk genre je te maken hebt, kijk je in welke context de tekst staat. Ook kun je (soms) aan de opmaak van een tekst en aan de hoeveelheid beeldspraak zien dat het om een lied gaat.

Globaal kun je zeggen dat een Bijbelboek een hoofdgenre in zich heeft. Bijvoorbeeld een geschiedenisboek, poëzie, een profetie, brief of wetboek.

Toch staan *binnen* dit genre ook weer subgenres. Zo staan er in geschiedenisboeken stukken poëzie, en bevatten evangeliën wetten en geschiedenisverhalen.

Het blijft belangrijk om te bepalen met welk genre je te maken hebt, om te weten of je een tekst letterlijk moet lezen of als allegorie of wet. En dus hoe je een tekst moet interpreteren en toepassen in je eigen leven.

Geschiedenisboeken in het Oude Testament

Geschiedenisboeken zijn verhalen over het ontstaan van de aarde en de geschiedenis van het volk Israël. Sommige boeken bevatten delen geschiedenis, poëzie of wetten.

Genesis – Exodus – Jozua – Richteren – Ruth – 1 en 2 Samuel – 1 en 2 Koningen – 1 en 2 Kronieken – Ezra – Nehemia – Ester.

De geschiedenisverhalen hebben als doel om historische gebeurtenissen vast te leggen en Gods plan daarmee te ontdekken. En voor ons zijn de verhalen belangrijk om ervan te leren in het heden.

De vier evangeliën en het boek Handelingen kun je als geschiedenisverhaal lezen, maar hebben een eigen karakter. De evangeliën zijn vooral ooggetuigenverslagen en het boek Handelingen is een beschrijving van het ontstaan van de kerk.

Poëzie in de Bijbel

Meer dan een derde deel van het Oude Testament bestaat uit poëzie. Er bestaan allerlei poëtische vormen. In de Hebreeuwse taal werd amper gebruik gemaakt van 'klankrijm', maar veel meer van herhalingen van woorden, beelden of gevoelens.

Poëzie is geen letterlijke beschrijving van een gebeurtenis. Deze literaire vorm is heel geschikt om wijsheid en gevoelens over te brengen. Liefde, boosheid, wanhoop kunnen in oneliners, quotes of beeldspraak vaak indringend binnenkomen.

In de tijd van de Bijbel werden deze teksten vaak als lied gezongen. (Pop)muziek is nog altijd een belangrijke manier om gevoelens een plek te geven.

Poëzieboeken in de Bijbel zijn: Job – Psalmen – Spreuken – Prediker – Hooglied – Klaagliederen.

In andere boeken staan delen poëzie, zoals Jesaja, Jeremia en ook in het Nieuwe Testament staan gedichten en liederen, zoals de lofzang van Maria in Lucas 1.

Plug & Play Poëtische hints

ZONDVLOED

SCHEPPING

UITTOCHT
UIT EGYPTE

WOESTIJNREIS

BALLING-
SCHAP

TORENBOW
VAN BABEL

JONA
IN DE VIS

DAVID EN
BATSEBA

SIMSON

WATER
UIT DE
ROTS

RUTH EN
NAOMI

SALOMO
BOUWT
EEN TEMPEL

Challenge

Luister deze week bewust naar de teksten van de muziek die je luistert.

Gaan de songs over liefde, over gevoelens van angst, boosheid of verdriet? Of hoor je ook teksten die over een stuk geschiedenis gaan?

Post mooie nummers in de groepsapp en zeg erbij waarom.

Meeting 3

BRIEVEN

BIJBELTEKSTEN

Judas 1:1

Van Judas, dienaar van Jezus Christus en broer van Jakobus. Aan allen die geroepen zijn en aan wie de liefde van God, de Vader, en de bescherming van Jezus Christus ten deel vallen.

Voorbeeld van een aanleiding om een brief te schrijven:

1 Korintiërs 1:10 (BGT)

Vrienden, luister naar wat ik van jullie vraag. Jullie moeten samen een volmaakte eenheid vormen. Dat is wat onze Heer Jezus Christus wil. Vorm geen aparte groepen, en zeg niet allemaal iets anders over het geloof.

Een herkenbaar begin en einde:

Galaten 1:3 (BGT) (een wens aan het begin)

Ik wens jullie toe dat God, onze Vader, en de Heer Jezus Christus goed voor jullie zijn en jullie vrede geven. Ook de andere christenen hier wensen jullie dat toe.

Filippenzen 4:23 (genadewens)

De genade van de Heer Jezus Christus zij met u.